

Reinestein te Deil 1388

Door A. F. Verstegen

Van Reinestein is helaas geen afbeelding bekend.

Huis en hofstad in de Vischputte te Deil wordt in sommige akten Reinestein genoemd.

Uitsnede Tiendkaart 1713

Uitsnede verpondingskaart 1810 Deil

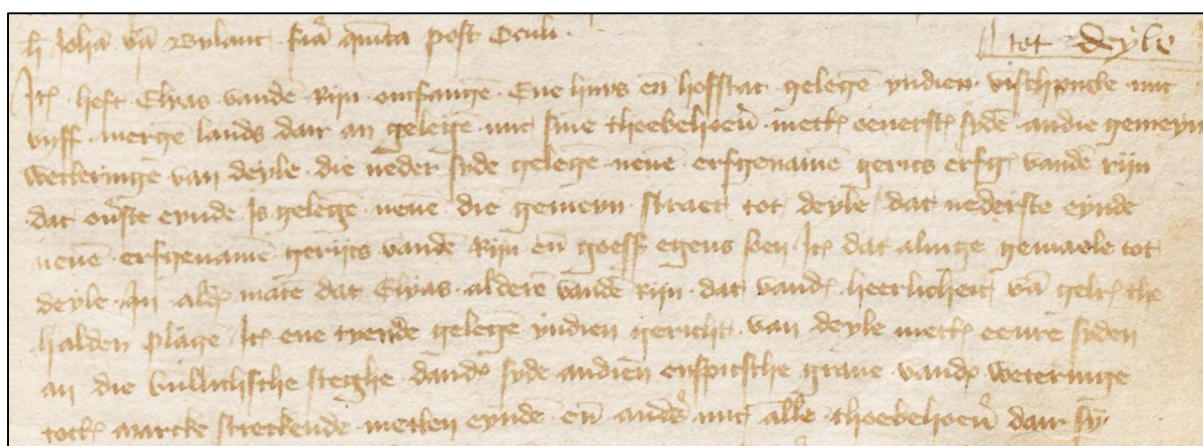

Willem van Gulik, hertog van Gelre (1364-1402)

In 1388 werd Elias van Rijn door Willem van Gulik, hertog van Gelre, beleend met een Huis en Hofstad gelegen in de Vischputte (Reinerstein) met vijf mergen land, te Deil.

In de leenakte werd dit als volgt weergegeven.

Item heeft Elias van de Rijn ondrangen ene huys ende hofstad, gelegen inden Vischputte met vijff mergen lants daeran gelegen met sijnen tobehoren, met der averster sijde andie gemeyn weteringe van Deyle, die neder sijde gelege neve erfgenamen Gerrits vande Rhijn, dat overste eynde neven de gemeyn straet tot Deyle, dat nederste eynde neven erfgenamen Gerrits vande Rijn ende Goesse Egene soon. Item dat alinge gemaete tot Deyle. Item een thiende in den gericht van Deyl met eener sijden an de Bullicksche steghe, de ander sijde an de Enspicsche grave, van weteringe tot der Marcke streckende metten eynde en andere, met alle tobehoren daer bij ontfangen Elias van den Rhijn, anno 1388.

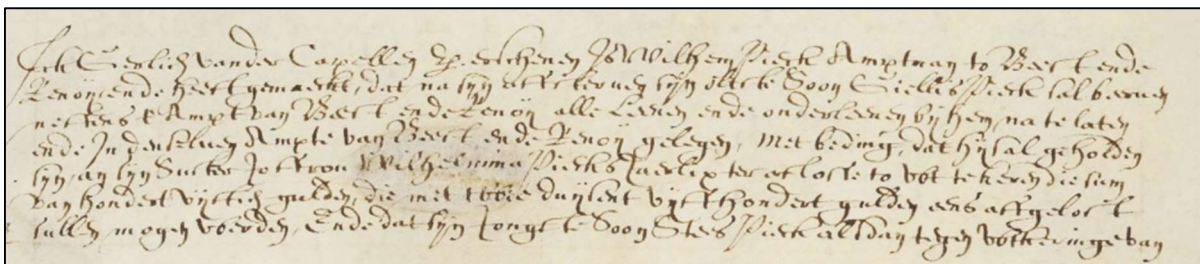

Uitsnede uit het leenboek van de hertog van Gelre 1377-1423

Via vererven en verkoop komt Reinestein in handen van Jacob Pieck op de 7^e september 1564. Zijn achter, achter kleinzoon Willem Pieck, ambtman van Beesd en Rhenoy, erf Reinestein op 20 okt. 1586. Op de 3^e maart 1623 maakt Willem Pieck een testament waarin hij zijn oudste zoon Gillis Pieck alle lenen gelegen in het ambt van Beesd en Rhenoy nalaat. Gilles moet zijn zuster Wilhelmina Pieck jaarlijks uitkeren 250 gulden met een maximum van 2500 gulden. De jongste zoon van Willem Pieck, Steven krijgt het derde deel van de tienden op Enspijk en de hofstede Reinestein te Deil. Steven moet zijn zuster Alvara Pieck 250 gulden uitkeren. Gillis volgt zijn vader op als ambtman van Beesd en Rhenoy.

Testament van Willem Pieck ambtman van Beesd en Rhenoy 3 maart 1623

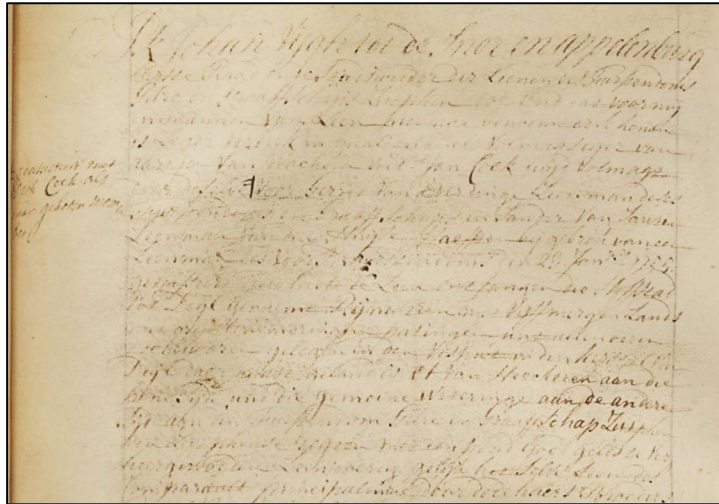
Ick Gerlich van der Capelle erschienen (verschenen, compareerde) Wilhem Pieck Amptman to Beest ende Rhenoy en heeft gemaect, dat na sijn erstleden (overlijden) sijn iersten (eerste) soon Gillis Pieck sal ondrangen 't Ampt van Beest ende Rhenoy alle leenen ende onderleenen bij hem na te laten ende in den selvig Ampte Beest ende Rhenoy gelegen, met beding, dat hij sal gehalten sijn an sijn suster Goffrou Wilhelmina Pieck Jaerlicx ten aflossinge to het tekenen die hem van twee hondert vijftig gulden, die met twee duysent vijfhondert gulden eene afgelost sullen mogen worden, ende dat sijn jongste soon Steve Pieck als dan tegen bethalinge van vijffen seventich gulden an sijn suster Goffrou Alarda Pieck te losten met twee hondert vijftich gulden erstlick hebben sal twee leenen voor het eerste het derdendeel vande thierenden op Enspiick, voor het tweede een Hofstad to Deijl genoomt Rienerstein alle an den Furstendom Gelre ende Graefschap Zutphen te Zutphenschen regten elck met een pound goits (goed) gelt te verheergewaden leenroerig. Beschreven de vorigen nalatenschap tusschen broeders ende susters voochten (voogden) gelijcken deijlinge. Olijtig versuekende deesen als Stadholder der Leenen sulcks believen ende beswaeringen welck ick ten aensien der bilicken begeerten en geeren (graag) gedaen ende die beleening makinge so veel sij deses Furstendoms ende Graefschap Leengoederen betreft, vermogens Landschaps resolutie belieft ende bevesticht hebben wacht deses dergelijke, dat gemelte kinderen desselve na vaders overlijden (den God almachtig langer de saligheijt sparen magh) sullen hebben te genieten ende nateleven. Beheltelijck allen sonder argelist hier sijn onderschrede Godetroij van Crint heer to Loirech ende Henrick van Erk to Walijen, dist circonde gethekent to Nijmegen op maendag den III Martij XVI C XXIII (3 maart 1623).

Ick Gerlich van der Capelle erschienen (verschenen, compareerde) Wilhem Pieck Amptman to Beest ende Rhenoy en heeft gemaect, dat na sijn erstleden (overlijden) sijn iersten (eerste) soon Gillis Pieck sal ondrangen 't Ampt van Beest ende Rhenoy alle leenen ende onderleenen bij hem na te laten ende in den selvig Ampte Beest ende Rhenoy gelegen, met beding, dat hij sal gehalten sijn an sijn suster Goffrou Wilhelmina Pieck Jaerlicx ten aflossinge to het tekenen die hem van twee hondert vijftig gulden, die met twee duysent vijfhondert gulden eene afgelost sullen mogen worden, ende dat sijn jongste soon Steve Pieck als dan tegen bethalinge van vijffen seventich gulden an sijn suster Goffrou Alarda Pieck te losten met twee hondert vijftich gulden erstlick hebben sal twee leenen voor het eerste het derdendeel vande thierenden op Enspiick, voor het tweede een Hofstad to Deijl genoomt Rienerstein alle an den Furstendom Gelre ende Graefschap Zutphen te Zutphenschen regten elck met een pound goits (goed) gelt te verheergewaden leenroerig. Beschreven de vorigen nalatenschap tusschen broeders ende susters voochten (voogden) gelijcken deijlinge. Olijtig versuekende deesen als Stadholder der Leenen sulcks believen ende beswaeringen welck ick ten aensien der bilicken begeerten en geeren (graag) gedaen ende die beleening makinge so veel sij deses Furstendoms ende Graefschap Leengoederen betreft, vermogens Landschaps resolutie belieft ende bevesticht hebben wacht deses dergelijke, dat gemelte kinderen desselve na vaders overlijden (den God almachtig langer de saligheijt sparen magh) sullen hebben te genieten ende nateleven. Beheltelijck allen sonder argelist hier sijn onderschrede Godetroij van Crint heer to Loirech ende Henrick van Erk to Walijen, dist circonde gethekent to Nijmegen op maendag den III Martij XVI C XXIII (3 maart 1623).

Uitsnede testament Willem Pieck ambtman van Beesd en Rhenoy 3 maart 1623

Reinestein was van 1564 tot 1755 in handen van de familie Pieck. Willem Hendrik Pieck, was gehuwd met Elisabeth Louise van Aertse van Sommelsdijk. Hun dochter Elisabeth Louise van Sommelsdijk en haar man verkopen Reinestein op de 28^e januari 1755 aan Paulus Jansen van Wachem. Aartje van Wachem erft Reinestein van haar broer Paulus op de 9^e juni 1744. Op dezelfde dag verkoopt Aartje van Wachem Reinestein aan Pieter Verstegen. Hierna blijft de hofstede in handen van de familie Verstegen tot 1795.

Uitsnede leenakte 1755 (moeilijk te lezen)

Pieter Verstegen beleend met Rijnestein 28 jan. 1755

Ick Johan Vijgh tot de Spier en Appelenburg eerste Raed ende der leenen des Furstendoms Gelre ende Graafschap Zutphen toestond dat voor mij en mijn mannen van Leen hier na te benoemde verschenen en ten versoeken in qualiteit als volmachtiger van Aartje van Wachem wed. van Jan Cock uijt volmagt deselve geassiteert met Derck Cock als gehoren mombler en Gerrit van Everdingen Leenman deses jaer . . . 28 Januarij 1755 en compareerde voor mij en mijne mannen van leen ende hebben overgegeven die hoffsede tot Deijl genaemt Rijnestein met vijff morgen lands met alle toebehoren en potingen etc. gelegen in de Vischputte in den kerspel van Deyl, daernaest gelegen Van Keeckeren aen die benede sijde de gemeine Weteringe aen den Furstendom Gelre ende Graafsschap Zutphen te verheergewaden en leenroerig gelijk hetselfde leen des comparants principalen door dode haer Broeder Paulus Jansen van Wachem aengekomen is ook daer van huld gedaen ende betreffende dese leen. Waerna den comparant het voornoemde leen in mijnen handen opgedaegen en overgeven daerop met

en verleen (afgezien) heeft soodat de nabenoemde mannen van een voorige benoemden dat des comparants principalen en haren erven daervan ganschen al ontleent waren en deselven als stadhouder der leenen mijnen vrije wille daarmede doen ... waerna ik op desselvs bevestight het voorschreven leen nader opgedragen en overgegeven hebben aan Pieter Verstegen die daer weder mede beleent is aen Gerard van Lisman als deseivs volmachtiger etc. etc. Beheltelijk en sonder arch off list hebben mannen van leen des F. G. & G. Z. in Gelderland en Jacobus Martinet die oirconde onderteijkent, soo heb ick des Furstendoms Gelre en Graafschap Zutphens zegel hieraan doen hangen. Geschied tot Arnhem den 28 Januarij 1755.

Na het overlijden van Pieter Verstegen, wordt zijn vrouw Anna Catharina Bosch beleend met de Hofstede Rijnstein te Deil, het Blauwe Huis te Beesd en de Vogelkooi te Rhenoy, op de 23^e oktober 1781. Melchior Verstegen wordt gemachtigd door zijn moeder, om de bovenstaande lenen te verheffen, te verheergewaden en de eed van trouw en goed manschap af te leggen, bij de stadhouder der lenen, Willem Engelen van het Furstendom Gelre en Graafschap Zutphen te Arnhem, op de 20^e oktober 1781.

Volmacht 20 oktober 1781 Gelders archief 0002-97a scan NL-0002-97a-0335 en 0336

Uitsnede volmacht 20 okt. 1781

Wij Johan Ferdinand Mauritsz namens Leenman van den Kuise Ammerzoden en Jasper Ganderheiden Leenman van den Kuise Waardenburg bij gebrek of absentie van Leenmannen der Furstendoms Gelre en Graafschaps Zutphen. Tuijgen en erschienen

(compareerde) hier mede dat voor ons gekomen en erschienen is Juffrouw Anna Catharina Bosch mede en getochte boedelhouderse van wijlen den Heere Pieter Verstegen, geassisteerd als regtens met Schepen Johannes Verstegen, als haren tot deesen gecoren voogd en verklaarden te constitueren en volmagtig te maken, zulx doende bij desen, haaren zoon Melchior Verstegen, speciaal omme te compareren voor Heeren Stadhouder en mannen van Leen des Furstendom Gelre

en Graafschap Zutphen en aldaar te verheffen en verheergewaden de drie bijzondere Leenen aen met op gemelde Furstendom en Graafschap Leenroerig als:

- 1^e Die Hofsteden tot Deijl genaamt Rijnesteijn met vijff morgen potingen en alle hare toebehoren gelegen in de Oischputte in den Kerspel van Deijl,
- 2^e het Blauwe Huis met dependentien ende appendentien van dien in den Kerspel of Ampte van Beest aan den Lingen buijten dijs gelegen, met Bouwland etc.
- 3^e de Vogelkooij met zeden hond weijland voor de Kooij en nog drie mergen agter de Kooij en drie mergen langs de Kooij op Renooij gelegen.

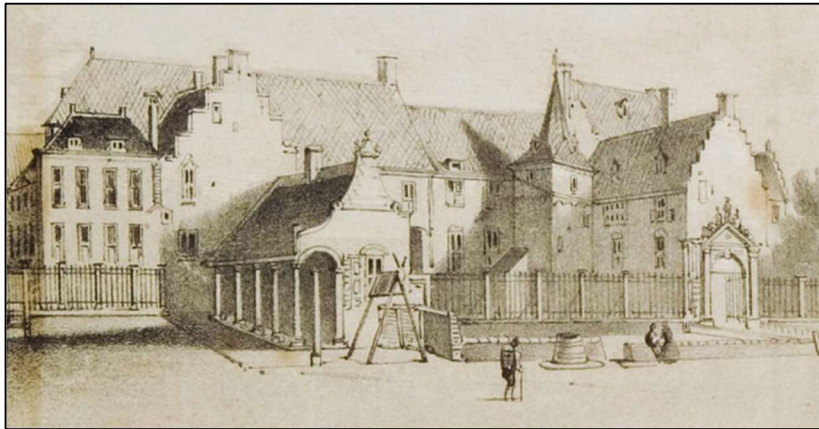
Alle zoo gelijk het een en andere bij wijlen voornoemde Pieter Versteegen bezeten en stervende naegelaten is verzoekende daarmede in voorschreven qualiteit beleend te mogen worden voors de behoorlijke hulde en trouw in de naam en ziele van de Guffrouw constituantte voornoemt bij handtastingh in plaats van Eede te presteeren en voorts alles meer wat constituantte zelfs present zijnde zoude mogen maeten of behoren te doen, beloven de voor goed bondig en van waerde te houden en doen houden wat bij den Geconstitueerde in desen zal worden gedaan en vericht op verband alles na Regten in kennis des waerheid is dezen door constituantte en haren gecoren voogt nevens ons Leenmannen voornoemd. Eigenhandig onderteikend en bezegeld dezen 20^e october 1781. A: C: Bosch weduwe Versteegen Joans Versteegen J: J: Mauritsz J: Ganderheijden

Op de 23^e oktober drie dagen nadat de volmacht is gepasseerd gaat Melchior Versteegen samen met zijn broer Johannes, per koets naar het hof te Arnhem om daar de lenen te verheffen, de eed van trouw en goed manschap afte leggen, bij de stadhouder der Lenen, Willem Engelen en de heergewaden te betalen bij de leengriffier, Willem Jan Tulleken.

Melchior en Johannes Versteegen op weg naar Arnhem 1781

Het Hof van het Furstendom Gelre en Graafschap Zutphen aan de Markt in Arnhem

Gewassen pentekening van Jan de Beijer 1742

Belening 23 oktober 1781 Gelders archief 0002-68 scan NL-AhGIdA-0002-68-0143 en 0144

Ich Willem Engelen J. U. D. Eerste raad ende Stadhouder der Leenen des Furstendom Gelre en Graafschap Zutphen doe kont dat voor mij en mannen van Leen, hierna benoemt erschienen is (compareerde) Melchior Versteegen in qualiteit als volmachtiger van sijne moeder Anna Catharina Bosch weduwe van Pieter Versteegen vermogens volmacht door deselve geassisteert met schepen Johannes Versteegen als haren voogd voor Johan Ferdinand Mauritz Leenman van den Kuyse Ammersoden en Jasper Gander schepen Leenman van den Kuyse weerdenborg, bij gebrek van Leenmannen van opgemelden Furstendom en Graafschap, den 20^e oktober 1781 op de comparant gepasseert ende heeft namens sijne voornoemde moeder als getogte Boedelhouderse van haaren Echelman te Leen ontvangen:

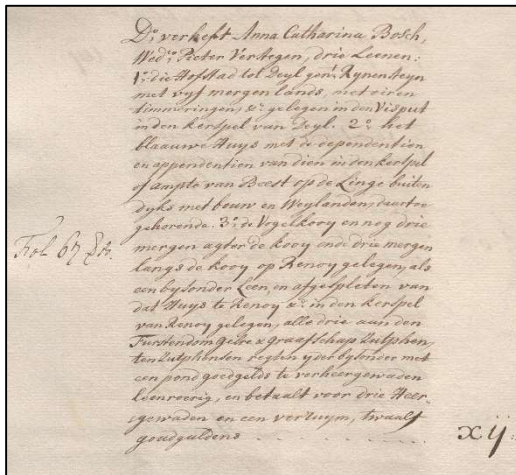
- 1^e. de Hofstad tot Deijl genaamt Rijnestein, met vijf mergen lands, met oiren timmeringen potingen en allen oiren toebehoren gelegen in den Visput, in de kerspel van Deijl, daar naast gelant is Ot van Keeckeren, aan die eene zijde en die gemeijne Weteringe aan die andere zijde.*
- 2^e. het Blauwe huijs met de dependentien en appendentien van dien, in den kerspel of ampte van Beest, op de Linge buijten dijcks gelegen met bouw- en weilanden daartoe gehorende.*
- 3^e. de Vogelkooij met seven hond weiland voor de kooij op Renoij gelegen als*

een bijzonder Leen en afgesplitst van dat Huijs te Rhenoij met vijftig
 mergen lands met heuren toebehoren in den kerspel van Rhenoij gelegen,
 allergestalten dese drie Leenen bij Pieter Verstegen, bezeeten en stervende
 nagelaten zijn en 4^e uijt kragt van generale magt bij de Volmagt gegeren (vermits
 het afsterven van E. van Doelant in leven Hulder en Leendraget van het
 navolgende Leen) den eed vernieuwt, van elfte halve mergen lands daarin een Ende
 kooij gelegen, zijnde een gedeelte van agt en een twinstigste halve mergen lands in
 den Ampte van Tielerweerd in den kerspel van Rumpst in de Rooijkampen ende
 Stelten gelegen allegestalten sijne voornoemde Moeder daar mede op de 23^e aug.
 1728 in haare minderjarigheijt is verleijt en bekeent geworden; zijnde vier bijzondere
 Leenen aan den Furstendom Gelre en Graafschap Zutphen ten Zutphenschen
 Regten, ijder bijzonder met een pound goed gelds te verheergwaden leenroerig, oock
 farvan in qualiteit als Hulder, huld bij handtastinge gedaan en beloofst den
 Staaten des Furstendoms Gelre en Graafschap Zutphen trouw holdt en
 gehoorsamen te zijn en alles te doen, 't geen een goed en getrouw Leenman sijnen
 Leenheer te doen schuldig is, dergelijken Anna Catharina Bosch en haaren erven
 soo dikwils de voornoemde Leenen erledigt worden en de nood zulcks vereijschen
 zal, oock doensulen, beheltelijk in allen meergemelde Furstendom en Graafschap,
 sampt eenen ijder sijns goeden regten sonder arg of list hier zijn over en aangeweest
 als Mannen van Leen Willem Jan Tulleken Leengriffier en Mr. Rutger
 Tulleken adjunct Leen Griffier in Gelderland. Diest oirconde soo hebben ik des
 Furstendoms Gelre en Graafschaps Zutphen zegel hieraan doen hangen. Geschied
 tot Arnhem den 23^e october 1781

dikwils de voornoemde Leenen erledigt worden en de nood zulcks
 vereijschen zal, oock doensulen; beheltelijk in allen meergemelde
 Furstendom en Graafschap, sampt eenen ijder sijns goeden regten
 sonder arg of list; hier zijn over en aangeweest als Mannen
 van Leen Willem Jan Tulleken Leengriffier en Mr. Rutger Tulleken
 adjunct Leen Griffier in Gelderland. Diest oirconde soo hebben ik
 des Furstendoms Gelre en Graafschaps Zutphen zegel hieraan doen hangen. Geschied
 tot Arnhem den 23^e october 1781.

Uitsnede leen akte 23 oktober 1781

Het heergewaad voor de drie lenen werd voldaan met 12 gouden guldens.

Uitsnede uit het boek van de leengriffier.

Den 23^e verheft Anna Catharina Bosch,
Wed. Pieter Versteegen, drie Leenen:

1^e die Hofstede tot Deijl genaamt

Rijnensteijn met vijf mergen lands, met
oiren kimmeringen & gelegen in den Visput
in den kerspel van Deijl.

2^e het Blaauwe Huijs met de dependentien

en appendentien van dien in den kerspel of Ampte van Beest op de Linge buiten
dijks met bouw en weijlanden daertoe gehorende.

3^e de Vogelkooij en nog drie mergen agter de kooij op Renoij gelegen, als een
bijsonder Leen en afgespleten van dat Huijste Rhenoij & in den kerspel van
Renoij gelegen, alle drie aan den Furstendom Gelre & Graafschap Zutphen
ten Zutpensen regten ijder bysonder met een pound goed gelds te verheergewaden
leenroerig en betaalt voor drie heergewaden en een verzuijm, twaalf goud gulden.

Anna Catharina Bosch is de laatste leenvrouw van Reinestein. Zij overlijdt op 13 jan. 1795.
Zoals we weten wordt het feodale leenstelsel opgeheven door keizer Napoleon Bonaparte, bij
plakkaat van de Landschap van 25 maart 1795. Hiermee komt er een einde aan honderden jaren
bestuur door Ridders, Hertogen, Prinsen, Stadhouders, Markiezen, Graven en Baronnen.
Vrijheid, gelijkheid en broederschap.

Op de 1^e mei 1795 wordt de boedel van Anna Catharina Bosch verdeeld onder haar vier
kinderen. Reinestein met de vijf mergen land komen we niet tegen.

Acquoy 2023 © A. F. Versteegen, CC-BY

Johan van der Mast krijgt consent om op dit leen te mogen procederen ter bekominge van
twee duysend agt en negentig gulden met de interesse van dien wegen diverse capitalen van
Henricus Versteegen, soon van Pieter Versteegen, te vorderen hebbende, 23 Majj 1778.

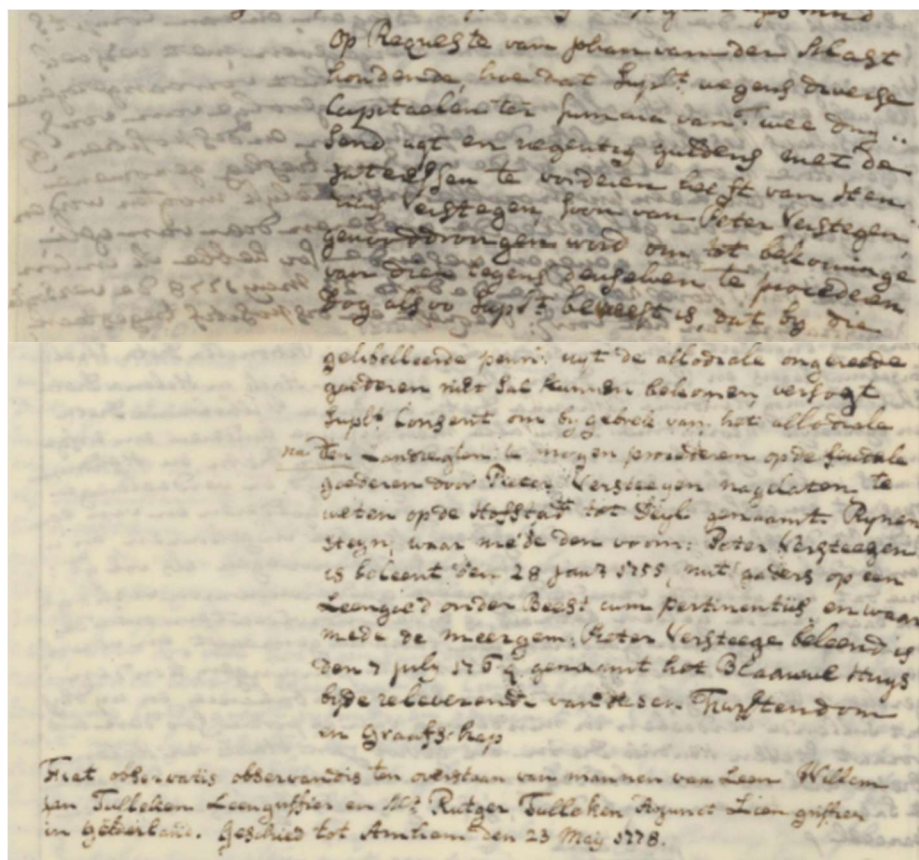
**Hendrik Versteegen zoon van Pieter, was zijn vee verloren door de pest. Hij had daardoor veel
schulden gemaakt. Johan van der Mast wilde in 1778 zijn geld terug. Johan**

GA-0002-65 (1778) scan 53 en 54.

Op Requeste van Johan van der Mast houdende hoe dat suppliant (verzoeker) wegens diverse
capitalen ter somma van Twee duijsent agt en negentig guldens met den interessens te

vorderen heeft van Henricus Verstegen, soon van Pieter Verstegen genooddrongen werd om tot bekominge van dien tegen denselven te procederen dog alsoo suppliant beleeft is, dat hij die gelibelleerde penningen uijt de allodiale ongerede goederen niet zal kunnen beleenen, versogt suppliant consent om bij gebrek van het allodiale na den Landregten te mogen procederen op de feodale goederen door Pieter Verstegen nagelaten te weten op de Hofstede tot Deijl genaamt Rijnensteijn, waar mede den voornoemde Pieter Verstegen is beleent den 28^e jan. 1755, mitsgaders op een Leengoed onder Beest cum pertinentus en waarvan mede de meergemelde Pieter Verstegen beleent is den 7^e Julij 1764 genaamt het Blauwe Huijs bijde releverende van desen Furstendom en Graafschap.

Fiat observatis obsevadis ten overstaan van mannewn van Leen Willem van Tulleken Leengriffier en Mr. Rutger Tulleken Agunet Leengriffier in Gelderland. Geschied tot Arnhem den 23^e Majj 1778

Request van Johan van der Mast 23 mei 1778

Hendrikus Verstegen heeft zijn schuld betaald 16-2-1779, aanspraak 25-5-1778

Herman Vermeulen advocaat en volmagtiger van de Heer Johan van der Mast renuncieert (renunciëren is afzien van) de aanspraak van den 25^e Majj 1778, op de goederen van Hendrick Verstegen. Actum den 16^e Febr. 1779. Acquoy A.F. Verstegen aug. 2013.

Johan van der Mast, renuntieert (ziet er vanaf) Henricus Verstegen en Johanna Wilhelmina Brijns E: L:

Voor schepenen Ondergeschreven

Compareerde den Advocaat Herman Vermeulen volmagtiger van de Heer Johan van der Mast volgens **Procedures van den 30^e September 1778 voor Schepenen der Vrije Heerlijkheid Dalem** op Comparant gepasseert ons Schepenen gebleken en heeft gerenuntieert van zodane Aanspraak als Comparants Proncipaal door desselven volgde Heer Mr. Rink op den 25 Majj 1778 heeft doen passeren op goederen van Henricus Verstegen en Johanna Bruijns E: L: dezelve casserende (rekwest in getrokken) bij dezen als zijnde zo van Capitalen als interessen voldaan en betaald na verzoek dat den Heer Secretaris dezes Gerigts in Margine van 't signaat waer die Aanspraak is geregistreert, gelieve aan te tekenen dat daar van bij deze is gerenuntieert. Actum den 16 Februarij 1779. was gertekendt N.van Everdingen en H. G. Hendrikman.

Willem Piecks makinge. gerenoseert (afstand doen) 13 Junij 1633

GA NL-AhGldA-0002-27 scan 0228 en 0229

Pieter Verstegen beleend met Rijnestein 1755

GA NL-AhGldA-0002-48-0147 en 0148
